

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român”, „Foaia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2,40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA BUDAPEȘTA, VII, ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47—82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foaia Poporului Român”, „Foaia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3-50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Rușii intră în Capitala Persiei

Rotterdam, 23 Martie. — O telegramă din Teheran anunță, că trupele rusești au intrat Duminecă în Teheran.

Stockholm, 23 Martie. — Din Petersburg se telegrafiază: Trupele rusești au ocupat la 19 Martie orașul Ispahan.

(Ocuparea Capitalei Persiei, Teheran și a orașului Ispahan, care e situat 300 kilometri la sud de Teheran, nu trebuie considerat ca cine știe ce operație strălucită a armatei rusești. Trupe mai mici rusești s'au stabilit deja cu săptămâni înainte aproape de Teheran și

atunci încă s'a zvonit, că Șahul Persiei va părăsi orașul. Imprejurul Teheranului n'au fost trupe de apărare. Ultimele lupte au avut loc la o mare depărtare de Capitala Persiei, la sud-vest de Hamadan și Kermansoh, unde câteva triburi persane s'au luptat cu trupe regulate rusești.

Guvernul persian a ținut să rămâie neutral. Orașul Teheran are o sută 50 de mii de locuitori. Ispahanul are 80 de mii de locuitori. Din Ispahan pornește un drum de caravană spre golful Persiei.

DIN ROMÂNIA

Desbateri interesante în Camera română asupra scumpirei traiului

Intruna din ședințele trecute ale Camerei române, fiind la ordinea zilei discuția asupra proiectului pentru modificarea unor articole din legea rechizițiilor, s'a încins o discuție asupra scumpirei traiului în România.

În discuția generală deputatul Pompiliu Ioaniteșcu semnaleză în termeni convingători chestiunea greutății vieții pentru populația nevoiașă. Guvernul a luat de mult o serie de măsuri contra scumpetei și contra speculatorilor, prin legea măturilor excepționale. Dar, din nenorocire, măsurile bune n'au adus rezultatele dorite pentru că n'au fost aplicate în întregime.

Chestiunea cărnei este dintre cele mai serioase. D-sa arată că acest aliment lipsește pe de o parte din cauza contrabandelor de vite, pe de alta din cauza că trupele concentrate au consumat mult. D-sa crede că ar trebui să se oprească cu totul exportul vitelor.

Venind la chestiunea pâinii, oratorul arată că deținătorii de făină au căutat să exporteze cât mai mult și de aceea avem azi în țară o criză a făinei, lucru ce nu s'ar fi crezut niciodată. Ar trebui făcută o statistică nouă, spre a se vedea cât grâu mai e în țară, spre a se putea asigura consumul intern.

Celelalte articole indispensabile vieții s'au scumpit din cauza lipsei de import, dar și din cauza acaparatorilor speculanți. Guvernul s'a gândit și la această chestiune și prin proiectul de față a luat măsuri drastice contra speculatorilor de acest fel.

În vremurile grele de astăzi, Statul este dator de a interveni. Iată de ce măsurile luate de proiectul de față vor găsi aprobarea Parlamentului. E de nădăjduit că aceste măsuri vor fi aplicate și scopul va fi atins.

Deputatul Al. Smelț vorbește în acelaș sens, arătând că măsurile luate contra scumpetei vor avea aprobarea tuturor.

Ministrul domeniilor, d. Al. Constantinescu, constată că nici unul din vor-

Proiectele de ofensivă ale germanilor pe frontul rusesc

Geneva, 23 Martie. — Agenția Havas anunță din Petersburg: Germanii pe lângă bombardarea Verdunului, nu trec cu vederea nici frontul rusesc de la Duna și e posibil, cu timpul, să desfășure și acolo o acțiune mai intensivă. Când a căzut Erzerum, germanii au început să bombardeze Verdun. În tot cazul ofensivele viitoare ale armatei germane depind de succesele cari le vor avea la Verdun. Dacă atacul german nu va fi

incoronat cu succes la Verdun, ne putem atunci aștepta la o ofensivă germană pe frontul Riga-Dünaburg, cu trupele cari le vor aduce de pe frontul apusean. În cazul acesta regiunea Riga va deveni iară teatrul războiului. Acțiunea de recunoaștere pe care o dezvoltă acum germanii, arată că au de gând să treacă la o acțiune mai serioasă îndată ce vremea va fi mai caldă, mai prietnică.

Acord între România și Bulgaria?

Sofia, 23 Martie. — Ziarul bulgar »Utro« publică o convorbire cu ministrul de finanțe Tonschev cu privire la raporturile între România și Bulgaria. Ministrul bulgar a declarat:

O dovadă că relațiile între România și Bulgaria sînt prietenești — e faptul că ministrul României la Sofia, d. George Derussi, a primit instrucțiuni de la guvernul român ca să declare guvernului bulgar, că România dorește să conti-

nue relațiile de bună vecinătate de până acum.

În consecință guvernul român a însărcinat pe ministrul Derussi să trateze cu guvernul bulgar pentru a se ajunge la un acord asupra unor chestiuni de ordin economic. Declarațiile d-lui Derussi au fost primite cu cea mai mare satisfacție de guvernul bulgar, care vede în acest spirit prevenitor al României un nou pas spre înțelegerea ambelor țări.

Svonuri că Statele Unite ar mijloci tratative de pace

Rotterdam, 22 Martie. — Mai multe ziare americane din Washington au adus azi aceiaș știre, cum că Gerard, ambasadorul american din Berlin, și-a amânat concediul pentru mai târziu, deoarece așteaptă condițiile de pace ale Germanilor.

Președintele Statelor Unite, Wilson a declarat că știrea aceasta nu e întemeiată. Și ministrul de externe al Statelor Unite tăgăduiește că ar fi fost imputernicit de Germania să mijlocească pacea.

Optimismul conducătorilor militari ai Franței

Geneva, 23 Martie. — Comandantul armatei franceze de la Verdun, colonelul Petain a declarat următoarele corespondentului ziarului »Matin«:

— Domnule, spune aceloră cari sunt îndărătul frontului, să lucreze. Să lucreze zi și noapte, ca să ne poată da tot ce ne trebuie. Restul rămâne în grija noastră.

...Germanii numai de aceia au putut obține în ultimele zile succese la Malancourt și Avocourt, pentru că ne-au atacat prin surprindere. Am luat îndată toate dispozițiile ca să oprim pe germani. Opinia publică franceză poate fi liniștită — germanii stau la 17 kilometri de Verdun.

Pretul unui exemplar 6 fileri.

bitori n'a combătut principiul legii. De aceea va fi foarte scurt.

În ce privește făina, d. Ioanîtescu a zis că nu trebuia să se permită exportul tuturor cantităților de făină cerute de diferitele persoane.

D-le Ioanîtescu, cred că faceți o confuziune. Nu era în drept Comisiunea de export de a împedea pe cineva să exporteze. Până la 4 Februarie când s'a depus legea de prohibire, Comisiunea nu putea prohibi exportul nici unui fel de cereale sau derivate ale cerealelor. Dacă dv. credeți că în momentul când s'a înființat Comisiunea de export, ea putea să nesocotească contractele anterioare, vă înșelați; toate contractele trebuiau respectate, pentru că erau drepturi câștigate. Dela 4 Februarie însă, Comisiunea de export nu a mai dat nici un fel de permis de export.

D. Șmelț a venit să spuie că aprobă legea, dar ca rechiziția celor 40 la sută să se opereze imediat.

Răspund că legea e generală. Rechiziția pentru cota internă se va aplica la oricine, care va avea marfă de primă necesitate. Nu mă voi uita dacă individul e depozitar, morar, etc., căci toți vor trebui să se supună.

D. Șmelț mai dorește să se realizeze deodată toate punctele. Comisiunea de export a găsit însă, că a lua 20 la sută deocamdată — 10 la sută pentru consumația internă, 10 la sută pentru armată — e suficient. Căci dacă s'ar lua dintr'odată 40 la sută, ce ar face comunele cu ea?

Măsura rechiziției, jignitoare prin ea însăși, trebuie aplicată cu chibzuință. Rechiziționându-se 40 la sută dintr'odată, ar fi inutil. Dar un lucru e cert: Țara nu poate duce lipsă de pâine, căci avem ce ne trebuie. Stocul existent de materie primă este suficient. Făina nu se va scumpi.

Partidul conservator și politica externă a României

Ziarul »Steagul« se referă la discuțiile din ziarele federaliste provocate de discursurile ținute la Ploiești, în întrunirea conservatoare, de domnii Marghiloman și C. C. Arion.

Furtuna aceasta de presă și atitudinea oficială a guvernului dau însă măsura importanței declarațiilor șefului partidului conservator.

Partidul conservator, — a declarat șeful partidului — nu este contra politicii naționale așa cum afirmă până la saturajie dușmanii partidului.

Politica națională înseamnă că dacă se poate obține o realizare completă a răsărit și o realizare parțială, o ușurare la apus, trebuie să ne supunem împrejurărilor și să realizăm ce se poate.

Dacă acest lucru nu se poate pentru motive cari isvorăsc nu din voința unuia sau altuia și nici din capriciul țării în înțelesul pe care-l dau acestui cuvint ziarul s'gomotoase, ci din calculul serios al împrejurărilor și al puterilor noastre, vom face ceace se va putea pentru ca țara să iasă bine din greutățile de astăzi.

Dar acest calcul al posibilităților nu trebuie să fie o surpriză, el trebuie făcut în comun, cu sânge rece, și numai cu grija de interesele țării.

Dacă din această socoteală va ieși că credința noastră e greșită, noi vom fi cei dintâi care să dăm semnalul ordinii și a unirei necesare în momente grele.

De unde găsește atunci presa federalistă violența pe care o întrebunțează contra șefului conservator?

Explicația este foarte simplă.

Federația este un partid rusofil. Starea lucrurilor de pe toate fronturile și din toate țările poate

da loc la discuție, la pro și contra, starea lucrurilor din Rusia însă nu poate suporta o cercetare.

Oricine cere ca atitudinea țării noastre să nu se fixeze fără a ține socoteală de împrejurările orientale, e un dușman al rusofililor dela noi, și de aceea atitudinea atât de leală, atât de patriotică și de clară a partidului conservator e prezentată de Federație ca o viclenie și ca un pericol... pentru ei.

Pedepsirea contrabandiștilor în România

Din București se anunță:

Pe biroul Camerei s'a depus un proiect de lege privitor la modificarea legii vamale, din care reproducem următoarele:

»Mărfurile prohibite se confiscă, chiar dacă autorii contrabandei rămân necunoscuți.

Celelalte mărfuri se rețin de vamă pentru asigurarea amenzilor.

Contravenientul care nu va putea nici justifica că are domiciliul stabil și că este în măsură de a plăti amenda la care va fi fost supus pentru infracțiunea comisă de dînsul, nici să consemneze acea amendă sau să prezinte o cauțiune valabilă pentru achitarea ei, va trebui să fie reținut și trimis îndată înaintea tribunalului de prima instanță pentru înlocuirea acelei amenzi cu închisoarea corespunzătoare, potrivit dispozițiilor art. 23 din codicele penal, fără ca această transformare să schimbe natura amendei care este civilă.

Când însă contravenientul va fi supus și la pedeapsă închisorei prevăzută de art. 196 de mai jos, în acest caz nu se aplică decât pedeapsa cea mai grea.

Art. 196. — Contrabanda de mărfuri tarificate sau prohibite la import sau export, prin locuri a-

scunse sau interzise trecerii mărfurilor, se va pedepsi și desebit se vor confisca și mijloacele de transport.

În asemenea cazuri fraudatarii se vor trimite înaintea tribunalelor spre a fi condamnați și la pedeapsa închisorei după distincțiunile următoare:

1) Dela 5 zile până la 3 luni pentru mărfurile tarificate și reclusiune dela un an până la doi pentru mărfuri prohibite, dacă faptul va fi comis de mai puțin de 3 iniși.

2) Dela 3 luni până la 2 ani pentru mărfurile tarificate și reclusiune dela 2 ani până la 5 ani pentru mărfurile prohibite, dacă faptul va fi comis de 3 sau mai mulți iniși adunați în trupe sau dacă unul sau mai mulți făptuitori vor fi avut asupra lor arme aparente sau ascunse, pe cari însă nu le vor fi întrebuințat, fără prejudiciul altor pedepse mai grele, prevăzute de codul penal pentru primele sau delictetele ce s'ar săvâși de zisii făptuitori.

Tribunalul va ordona, ca sentința de condamnare să fie publicată în ziarele ce va desemna și să fie afișate în comunele unde cei condamnați își au domiciliul sau în orice altă parte va găsi cu cale.

Pe lângă aceste pedepse și cele de la art. 193 se mai adaugă interdicția dela funcțiunile publice și dela exercitarea profesiei de mijlocitor public ori expeditor. Armatorul, căpitanul, expeditorul și oricine execută transportul sau înlesnește contrabanda, e obligat în mod solidal la plata amendei prevăzută la art. 193, pe lângă pedepsele penale dela art. 196, dacă dă efectiv concurs la contrabandă.

Art. 198. — Contrabanda de mărfuri scutite de drepturi se va pedepsi cu amendă dela 25 până la 500 lei, oricare ar fi locul pe unde mărfurile se vor importa sau se vor exporta.

MERSUL RĂZBOIULUI

Ofensiva rusă la mari proporțiuni

— Rușii nu pot înregistra nici o victorie însemnată. — În schimb au pierdut în luptele din urmă sute de morți și 1273 prizonieri, printre cari 11 ofițeri. — Germanii progresează încet dar temeinic la nord de Verdun. — Încă trei aeroplane franceze doborâte. — Nimic nou pe frontul italian. — Ententa se așteaptă la o ofensivă germană la Salonic. —

Importante sint știrile oficiale ce vin acum de pe frontul rusesc.

Comunicatele dela 22 Martie anunță:

Acțiunea rușilor a devenit mai vie pe ziua de ieri aproape pe tot frontul de nord-est. Pozițiile noastre au stat sub focul artileriei dușmane. La Stripa și în regiunea Kormin au înaintat detașamente de infanterie rusești. Ele au fost respinse pretutindeni.

În Galiția de răsărit, la un astfel de atac, un batalion rusesc a pierdut în morți 3 ofițeri și peste 150 soldați, iar ca prizonieri 150 oameni. La noi numai câți-va răniți.

Höfer, mareșal-locot.

Marile întreprinderi de atac rusești au mai câștigat în întindere, punctele de atac au devenit mai numeroase, și încercările de înaintare au continuat zi și noapte în diferite locuri.

Cel mai puternic asalt l'au îndreptat iară rușii asupra frontului la nord-vest de Postavi. Aci pierderile dușmanice au ajuns la o înălțime extraordinară.

Într'un contra atac reușit al nostru la o mică spărtură a frontului, am făcut prizonieri 11 ofițeri ruși și 573 soldați, dar și în celelalte lupte numeroase la sud și sud-est de Riga, la Friedrichstadt, la vest și sud-vest de Iacobstadt — la sud de Dunaburg, la nord de Widsi, între lacurile Narocz și Wisniev, trupele noastre viteze au respins pe dușman, pricinuindu-i cele mai mari pierderi, și în contra atacuri, au făcut peste 600 prizonieri. În nici un loc ru-

șii n'au izbutit să obție vre-un succes.

Pierderile noastre sint neînsemnate.

Șeful Statului major.

Comunicatele rusești anunță:

(20 Martie). În regiunea lacului Kanger, un detașament german a încercat să pătrundă în liniile noastre — dar a fost risipit de focul nostru. În regiunea Dunaburg s'au iscat pe unele sectoare lupte înverșunate de artilerie și infanterie. Atacuri dușmane la sud de lacul Drisviati — au fost respinse. La 5 klm. la sud de Tverets am respins atacuri dușmane și am capturat 2 mitralieze. Între lacurile Narocz și Wisniev — trupele noastre după o pregătire artileristică au ocupat printr'un puternic atac tranșeele dela Capul de pod la răsărit de satul Mihalozze, 4 klm. la răsărit de Ucieczko.

(21 Martie). În regiunea Dunaburg continuă luptele vii de artilerie. În regiunea la răsărit de Tverets — am respins un contra-atac austro-ungar asupra satului Welikoje Selo. În regiunea la răsărit de Gerdulziški trupele rusești au ocupat o linie a tranșeelelor avansate dușmane la Bucziliška, 10 klm. la nord-vest de Postavi. La cucerirea capului de pod dela Mihalozze, la vest de Ucieczko, am capturat 2 tunuri și alta pradă. Cei mai mulți din apărătorii capului de pod au căzut în luptă.

— Corespondentul de război de pe frontul rusesc al ziarului »Kölnische Volkszeitung« anunță că asalturile rusești devin tot mai înverșunate —

rușii aduc mereu forțe noi așa că e sigur că ofensiva rusă va lua proporții și mai mari.

De pe frontul balcanic se așteaptă următoarele știri:

»Secolo« anunță din Salonic: Le Guegheli, patrula de cavalerie franceză au venit în contact cu avangardele dușmane pe ziua de Luni. Ciocnirea s'a produs, dar a fost de scurtă durată. Germanii continuă cu acțiunea lor de pregătire. Trupele Ententei contează la o apropiată ofensivă germano-bulgară la granița grecească.

— La Valona, italienii continuă cu lucrările lor de fortificații. Sosește mereu câte un nou transport de material de război italian pe insula Sasseno, care insulă a fost deasemenea puternic întărită.

— Ministrul de finanțe bulgar, Tonchev într-un interview a declarat că evenimentele își urmează cursul lor normal și că sânt de așteptat noi victorii ale puterilor centrale și aliaților ei. Operațiile de pe fronturile de luptă garantează întărirea terenurilor câștigate până acum.

— Situația financiară a Bulgariei e satisfăcătoare, guvernul dispune de mijloace suficiente pentru trebuințele războiului.

LUPTELE DIN APUS

— Crește numărul prizonierilor francezi. — Lupte violente de artilerie și aeroplane. — 65 aeroplane germane bombardează portul belgian Zeebrügge. — Cardinalul belgian Mercier întreține raporturi cu spioni. —

Comunicatul german dela 22 Martie anunță următoarele de pe frontul francez:

După atacul dela 20 Martie, la nord-est de Avocourt, a urmat curățirea terenului de luptă și am mai luat o serie de tranșee dușmane dincolo de pădure — și numărul prizonierilor francezi s'a urcat astfel la 58 ofițeri și 2914 soldați. Luptele de artilerie de ambele părți după o scurtă domolare au fost continuate apoi cu violență de ambele părți ale râului Meuse.

La Obersept francezii au încercat încă o dată să repare perderea lor dela 15 Februarie. Dar cu perderi însemnate, atacul lor a fost respins.

Trei aeroplane dușmane au fost scoase din luptă într-o ciocnire aeriană la nord de Verdun. Două din ele s'au prăbușit la nord-est de Samogneux, îndărătul frontului nostru, iar al treilea a căzut dincolo de linia dușmană. Locotenentul Bölke a doborât astfel până acum 13 aeroplane, iar locotenentul Parschau 4.

Șeful Statului major.

— Din Zürich vine știrea că în cercurile militare franceze se contează într-un asalt vehement al germanilor contra cetății Verdun, care să facă apoi cu puțință impresurarea acestei cetăți.

Deputații Lorrain și Pathe din comisia armatei au fost în inspecție la Verdun, să vadă cum se face acolo aprovizionarea, și dacă Verdun va putea rezista în cazul unui asediu. Ei comunică că Verdun dispune de munițiuni și mijloace de trai suficiente.

— Președintele republicii franceze, Poincaré a vizitat Duminecă și Luni, frontul de luptă la Sijnai de Xcu, la nord-est de Pont a Mousson, linia de apărare dela Nancy, Raon, L'Étappe, Radonvillers și Bacaraz.

— Amiralitatea engleză anunță că Luni dimineață, 65 de aeroplane engleze, franceze și belgiene au bombardat stația de hidroplane germane Zeebrügge (Belgia) și stația aviatică Houthede.

Fiecare aeroplan avea cu dînsul o sută de kilograme bombe. Ele pare că au pricinuit pagube serioase. Toate aceste aeroplane s'au întors nevătămate. Un ofițer belgian a fost grav rănit.

— Țarul, prin generalisimul Alexeiev a felicitat telegrafic pe Joffre pentru atitudinea vitează a corpului 20 de armată francez în bătălia de la Verdun, exprimându-și nădejdea că armata franceză va bate pe germani.

— »Frankfurter Zeitung« anunță că s'a descoperit în Belgia o bandă de spioni și contrabandiști, cari întrețineau legături cu cardinalul Mercier, care prin intermediul acestei bande întreține legături cu guvernul belgian.

— Organul Curiei papale »Osservator Romano« află că Papa a rugat pe împăratul Wilhelm, prin mijlocirea episcopului Hartmann, ca să nu pedesească pe cardinalul Mercier, iar pe acesta din urmă l'a rugat să fie foarte moderat și rezervat.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Situația neschimbată pe frontul italian. — 115.000 dezertori italieni prinși. — Ce crede și speră Cadorna. — Miniștrii italieni la Paris. —

Comunicatul lui Höfer anunță că ziua de ieri a decurs liniștită pe frontul italian.

— După știrile ziarelor italiene din Milano, ministrul de război italian a răspuns la o întrebare a deputatului socialist Ferri, că numărul dezertorilor italieni retrimiși la front se ridică la 115.000.

— Generalisimul italian, Cadorna care se află acum pe frontul francez, a declarat unui redactor dela »Petit Journal«:

»Nici nu știți greutatea enormă ce au avut de întâmpinat trupele italiene în acele regiuni grozave, pe unde le-am purtat. Acum e necesar în prima linie să menținem în posesia noastră acele pozițiuni, pentru a căror ocupare am luptat luni de zile — și cari sunt absolut trebuitoare pentru desfășurarea unor acțiuni mai mari. La începutul războiului a trebuit să lucrăm repede — deși eram cu totul nepregătiți. Îndată ce vremea va deveni mai favorabilă, ofensiva italiană va fi reluată cu și mai mare energie. În Trentini lavinele și zăpada sînt mult mai periculoase decât dușmanul. Îndată ce soarele va apare iară — ne vom părăsi pozițiile și vom înainta.«

— Consiliul de ministrii italian s'a ocupat ieri cu o serie de chestiuni politice, economice, militare și tehnice, cari vor fi dezbătute în conferința Ententei din Paris. Salandra pleacă la 24 Martie la cartierul principal italian, unde va confera cu regele Italiei. La 25 va sosi la Torino, de unde împreună cu Sonnino va pleca la 26 Martie la Paris. La 30 se întorc la Roma. În absența acestor ministrii, parlamentul italian va lua vacanța până la 6 Aprilie.

Intrarea Portugaliei în război

Ziarul englez »Daily Mail« află că guvernul portughez după ruperea relațiilor diplomatice cu Austro-Ungaria, a dispus să se rechiziționeze 2 vapoare austro-ungare ancorate în porturile portugheze.

— După știri din Londra, au izbucnit în timpul din urmă scrierile turburătoare în Portugalia. Regaliștii și organizațiile muncitorești combat vio-

lent guvernul. Autoritățile militare disolvând o întrunire de muncitori, s'au iscat lupte sîngeroase de stradă între muncitori și soldați.

Soldații au refuzat să facă uz de arme. Și regimentele cari au înlocuit pe soldații rebeli, s'au opus de asemenea să tragă în mulțime. S'a proclamat starea de asediu în unele regiuni ale Portugaliei.

Știrile zilei

— ALELUIA

»Egalitate! Fraternitate!«

Se vaetă prin arbori vântul...
Și pare-un glas pierdut pe stradă.
Ce cântă-a morței serenadă:
»V'acopere pe toți pământul...«

»Nimic!... rămâne 'n veci cuvântul
»Din a vieții tristă sfadă!...«
Se vaetă prin arbori vântul
Și pare-un glas pierdut pe stradă...

Ați înțeles deznodământul?
Ca într-o stranie baladă
S'adună oasele grămadă,
Ne face frați pe toți mormântul.
Se vaietă prin arbori vântul...

Vlahuță ...

Puternicul poet și scriitor român, Alexandru Vlahuță, s'a hotărît să iasă acum din rezervă, și să ia o parte mai activă la viața literară din România. Așa ni se anunță din București că sub direcția lui Vlahuță va apare la 16 (29 Martie) o publicație săptămânală »Scriitorii Români« — care e menită să devie cea mai bună revistă literară din țară. — O așteptăm cu dor.

Urbarialiști români câștigă un proces interesant

La Curia din Budapesta s'a dezbătut ieri un interesant proces al urbarialiștilor români din comuna Românești din cercul Făgetului, contra proprietarului agrar de acolo, Koloman Fabri. După o pledoarie convingătoare a avocatului român din Timișoara, d. dr. Pompiliu Cioban, Curia a dat câștig de cauză urbarialiștilor români — cari astfel intră în posesiunea izlazului de 100 jugere. f

Noul rector al Universității din Iași

Ministrul de instrucție publică român, d. I. G. Duca, a numit pe d. profesor Matei Cantacuzino, rector al Universității din Iași pe un timp de trei ani.

»Pester Lloyd«, ziarele din România și suspendarea »Românului«

Citim următoarele în ziarul semioficios ungar »Pester Lloyd«:

»Ziarele din București comentează suspendarea apariției »Românului« din Arad, într'un fel care nu corespunde de loc cu motivele de fapt ale acestei măsuri. În deosebi gazetele cari au o direcție extrem de ostilă față de monarhie, ca »Adevărul, Acțiunea, Epoca, Naționalul, Dimineața, Universul«, etc., prezintă această pauză provizorie în apariția ziarului arădean, ca un eveniment politic de primul rang, ca o provocare îndrăzneată a întreg românismului de dincolo și dincoace de munți, ca o înăbușire a glasului românilor din Ungaria cari s'au purtat atât de vitejește în război, — ca o lovitură de moarte cumplită de brutăla din

partea »exaltaților maghiari« aplicată partidului național român din Ungaria, — deși »Românul« până la ultima lui răsulare a manifestat loialitatea și atașarea față de stat din cele mai largi.

»Din întâmplare sintem în măsură să cunoaștem exact toată chestia și putem dar da unele orientări.

Întâi însă ținem să observăm numai în trecut, că aceste măsuri de suspendare provizorie, a foilor cari lovește în interesele superioare ale războiului — s'au aplicat și în Germania, ba în măsură mai mare chiar în statele Ententei. Așa că cea ce-i drept în statele acestea, poate fi drept în aceleași condițiuni și în Ungaria. Dar suspendarea »Românului« nu stă în nici o legătură cu atitudinea partidului național român. De la început, cenzura a manifestat fața de acest ziar, aceiaș ținută ca față de celelalte ziare ungurești. Și dacă n'a putut să publice »Românul« tot ce a voit, — apoi va trebui să recunoască în mod leal referindu-se la numeroasele pete albe din ziarele maghiare — că și colegii lor maghiari s'au aflat și se află exact în aceiaș situație.

Și conducătorii partidului național român știu foarte bine, că suspendarea »Românului« — nu are nimic de a face cu atitudinea partidului lor, ba mai mult, că guvernul ungar nici n'a avut intenția ca prin suspendarea »Românului« să lovească în partid sau să impiedice contactul prin presă a conducătorilor cu membrii partidului. — Deiar îi stau la dispoziție acestui partid, și după suspendarea »Românului« mai multe alte ziare, de cari se poate servi în deplină voie (ca: »Drapelul« din Lugoj, »Gazeta Transilvaniei« din Brașov, »Telegraful Român« din Sibiu), cari în în mod avantajos se deosebesc de »Românul« prin faptul că s'au conformat ca și celelalte ziare ungare, ce stau sub cenzură — situației de război — nepublicând nici un cuvânt, care să fie în contradicție cu interesele superioare ale purtării războiului, din partea monarhiei austro-ungare, și mai ales a patriei ungare.

»Românul« a crezut că-și poate permite mai mult. Și a făcut-o fără să ia în considerare repetatele avertismente serioase, până ce autoritățile s'au văzut silite la urmă, să facă uz de mijlocul cel mai extrem, suspendând ziarul. Prin aceasta redacția »Românului« a ajuns la un martiraj iefin — și asta lucru caracteristic — nu în cercurile românești din patrie unde starea reală de fapt e văzută și apreciată cu ochii proprii — ci în cercurile ziarelor bucureștene.

Așa scrie și crede »Pester Lloyd«.

Încă 12 miliarde

Din Berlin sosește știrea că subscripția pentru al patrulea împrumut de război german a fost închisă eri — și rezultatul este strălucit — căci s'a adunat încă 12 miliarde în imperiul german pentru trebuințele războiului.

Interzicerea exportului de cereale românești

Camera română a votat proiectul de lege prin care se interzice exportul de cereale și făină.

Adunarea generală a Bancii »Agricola«

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii »Agricola« societate pe acții în Ecica (Toronto m.) sunt invitați la a XI-a adunare generală ordinată, care se va ține în 30 Martie n. 1916, la 9 ore a. m. în localul institutului.

»Totuși«

Împăratul Wilhelm al Germaniei a înscris în cartea comemorativă a războiului a comunei Viena, un singur cuvânt lapidar și mult grăitor: »Totuși«. Cuvântul acesta poate fi interpretat în diferite sensuri: »Totuși vom învinge — deși avem aliații dușmani.«

Moartea unui scriitor austriac

Eri a murit la Viena, Balduin Groler, un distins nuvelist și vicepreședintele societății scriitorilor și ziaristilor vienezi »Concordia«. Scrierile lui tratau cu multă îndemânare istorii de detectivi-artiști, sport, etc.

Prizonieri ruși asasini osindiți la moarte

În orașul german Danzig au fost condamnați la moarte prizonierii ruși Mihailov și Baigolov, caci au comis în Germania un asasinat.

„Ziarul meu“

Subdirectorul Teatrului Național din București, d. Panait Locusteanu, care împreună cu d. Banu a condus până acum un an, revista »Flacăra« — soate la 28 Martie o revistă literară și socială, intitulată »Ziarul meu«. Pe lângă partea variată scrisă de d. P. Locusteanu, revista aceasta și-a asigurat colaborarea celor mai de seamă scriitori ai noștri. Ziarul meu va apărea în 16 pagini și va costa 20 bani numărul. — Redacția: Str. Lupea 8, București.

Biruitoarele trupe austro-ungare în toate situațiile create de război, sînt totdeauna cu conștiința liniștită, că comandamentul militar duce grijă spre a aprovisiona trupele cu toate cele ce lipsă și potrivite spre a face suportabilă viața pe câmpul de luptă. Dar totuși există nenumărate lucruri, mărunte, cari în totalitatea lor contribuie mult la sănătatea și prosperitatea trupelor și a căror procurare nu e treaba comandamentului militar. De acestea se țin d. e. Caramellele pentru piept ale lui Kaiser, cari nu sînt numai un mijloc de a împiedeca tusea, răgușeala și alte îmbolnăviri ale organelor de respirație, ci sînt și un mijloc excelent de întărire și împiospătare prin conținutul lor de malț. După oboseli de tot soiul, ca marșuri, lupte, etc., e un mijloc potrivit spre a contrabalansa pierderea puterilor și de a înlătura oboseala fizică și spirituală. Chiar pentru scopul acesta s'au găsit minunate Caramellele de piept ale lui Kaiser. În toată armata austro-ungară rar se află un soldat, care să nu cunoască caramellele acestea, pentru că se trimit în mii și mii de cazuri ca dar pe câmpul de luptă. Caramellele pentru piept ale lui Kaiser sînt preparate de firma FR. KAISER din Regenz și se află de vânzare în cele mai multe farmacii și drogerii, precum și în magazinele de coloniale mai bune.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțiu.
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapest, VII., Ilka-utca 36 se poate comanda broșura:

Rugăciuni pentru soldați

cu binecuvântarea Pr. SS. LL. episcopii Dr. E. Cristea (pentru gr. orientali)

Prețul: 1 exemplar cu porto postal 10 fileri;

50 exemplare cu porto postal 3 cor. 20 fileri;

100 exemplare cu porto postal 5 cor. 30 fileri.

Epistolia Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Lămuriri referitoare la Ajutorul de stat

pentru familiile celor înrolați precum și despre îngrijirea invalizilor, a văduvelor și orfanilor celor căzuți în războiu.

Broșura este întocmită după ordinațiunile și legile referitoare la ajutoarele ce se dau din partea statului, și este împărțită în trei părți:

I. Ajutorul de stat.

Pe 12 pagini se vorbește în broșură despre felul cum se dă ajutor familiilor a căror susținător a fost înrolat. Se arată cu deamănuntul care familie are drept să ceară ajutor și cât îi se poate da după lege. În fiecare comitat ajutoarele se schimbă. Se relevă cât ajutor se dă în comitatele românești.

II. Îngrijirea invalizilor și a familiilor acestora.

În acest capitol se spune, pe 11 pagini cum se îngrijește statul de soldații și ofițerii cari au devenit ologi, ciungi, etc., în decursul împlinirii datoriilor lor militare. Se arată cu cifre cât ajutor se dă lunar, ori anual invalizilor și familiilor lor.

III. Ocrotirea familiilor celor căzuți (morți) pe câmpul de luptă, precum și a celor dispăruți.

Broșura aceasta este unica în felul său. În toată broșura se pun întrebări și se dau răspunsuri întelegătoare.

Prețul 40 fileri, plus 5 fileri porto postal. Se poate căpăta dela

Administrația ziarului

»Foaia Poporului Român«

BUDAPESTA, VII., Ilka-utca 36

Scutiti soldatii

prin

cu cei »3 Brazi«.

Milioane de oameni le folosesc contra

TUSEI

împotriva tusei, răgușelei, flegmei, catarului de laringe și tusei convulsive.

Sunt bune la preîntâmpinarea răcelei, din cauza aceasta sînt binevenite fiecărui ostaș.

6100 atestate legalizate de not. publici dovedesc rezultatul sigur și popularitatea de care se bucura acest leac unic. Publicul este deci rugat să rețină orice falsificat primind numai Caramellele pentru piept Kaiser (cu 3 brazi), care singur are un efect tămăduitor. — Se poate căpăta în cele mai multe drogherii, dar numai în pachete de câte 20 și 40 fileri și în tuburi de câte 60 fileri.

Se află la toate farmaciile, drogheriile și magazinele de coloniale mai bune.